

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

A. CHABANIAN Στην *Galerie Paul*, 15, οδός Fouad.

Ο κ. Chabanian πού εκθέτει άπτις 3 ώς τις 18 Φεβρουαρίου είναι άπ' τούς επίσημους καλλιτέχνες, με παράσημο *légion d' honneur*, με έργα του στο Μουσείο του Luxembourg.

Οί ειδικότητες του ζωγράφου είναι τὰ λουλούδια, τὰ ιριδόχροα βάζα κ' οί θαλασσογραφίες.

Η τελευταία έκθεση του κ. Chabanian στο Παρίσι (δπου και μένει) ήταν στα 1928 στην γνωστή *Galerie Georges Petit*.

Εδώ εκθέτει 67 πίνακες έλαιογραφίες σχεδόν όλες. Η τεχνική του άμεμπτη, στην παλαιότερη ακαδημαϊκή αντίληψη. Πλήθος μουκέτα ρινόipes, τριαντάφυλλα, ντάλιες, άνεμόνες σε ώραία ιριδόχροα βάζα με τὰ κλασικά πεσμένα δυό τρία πέταλα.

Οί θαλασσογραφίες του φεγγαρολουσμένες, άργυρόχροες, έπαναλαμβάνονται χωρίς παραλλαγή σχεδόν — ή θάλασσα, δυό τρία δέντρα άπτό πλάι δεξιά ή άριστερά — σε πολλά ταμπλώ. Όλα τὰ έργα τελειωμένα και στην έλάχιστη λεπτομέρεια χάνουν πιά την ζωντανότητα: διακρίνεις την νοοτροπία του καλλιτέχνη σ' ένα ή-ρεμο φθάσιμο σε μιá στάσιμη πληρότητα. Καμιά άναζήτηση, καμιά άνησυχία. Βλέπεις τὰ έργα και δέ νοιώθεις καμιά ταραχή, δέ σου ξυπνούν τίποτα μέσα σου είναι σά νά μπαινεις σε μουσείο και νά βλέπεις έργα τεχνικά λεπτολογημένα αλλά άδιάφορα. Δέν σε συνεπέρνει πουθενά ή πνοή ή δημιουργική.

P. Σ.

ΟΛΓΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Αΐθουσα «*Απόλλωνος*» 15 Λεωφόρος Ζαγλούλ.

Γιά την έκθεση της Δδος Ιωαννίδου πού άνοιξε στις 21 Φεβρουαρίου δημοσιεύμε εδώ άπτό άρθρο της Ρίκας Συγκοπούλου πού φάνηκε στον «*Ταχυδρόμο*».

Η Άλεξάνδρεια έγινε με τον καιρό καλλιτεχνικό κέντρο, ένδιαφέρον και για τούς έξωκλιματικούς ζωγράφους. Δέν έρχονται πιά μόνον για ύλική έπιτυχία: έπιζητούν και την ήθική άναγνώριση. Πραγματικά στην πόλη μας έχει σχηματιστεί ένας άρκετά εύρύς κύκλος άπό άνθρώπους πού σιγά-σιγά εισδύσανε στα μυστικά της ζωγραφικής και μπορούν νά πούν μιá γνώμη, έστω και άπό διαίσθηση περισσότερο παρά άπό άληθινή γνώση της Τέχνης. Μά κι' αυτό δέν είναι λίγο. Το κέντρο μας έχει άποκτήσει ίδιως ξεχωριστή ειδικότητα για τó έλληνικό τοπείο, πού είδαμε άποδομένο άπο σειρά ολόκληρη καλλιτεχνών, ξένων και δικών μας. Άπ' τού Πρωτοπάτη και τού Άνατολέα τις Κρουτ ως την νεοκλασική μορφή του τοπείου των Στεφανόπουλων, ως την έξπρεσιονίστικη δημιουργία του Καλμούχου.

Άμα ζωγράφος ξεκινήσει για την Αίγυπτο, μäs φέρνει πάντα λίγη Ελλάδα, λίγη έλληνική φύση — φώς, ουρανό, θάλασσα.

Είδαμε τó έλληνικό τοπείο στις άπειρες ποικιλίες του, με τὰ μάτια πολλών ζωγράφων. Το είδαμε στη βαθύτητα της ουσίας του, στην αισθησιακή του έντύπωση, στην πλούσια διακοσμητική του αίσθηση, στην χαρούμενη διάθεση. Η δις Ιωαννίδου μäs έφερε την δροσιά του Φαίνεται άμέσως στα έργα της πώς ζωγραφίζει ή νέα γυναίκα, πού χάρηκε τις όμορφιές της έλληνικής φύσης,

πού συγκινήθηκε από τὸ χρωματικὸ πλοῦτο της. Μιλᾷ στὴν ψυχὴ της τὸ δέντρο, τὸ ἀρογιάλι, τὸ βουνό, ἢ κάθε χαριτωμένη γωνιά.

Ζωντανές κι' ὀλόδροσες εἶναι στὰ ταμπλὼ οἱ ἀπαλές καλλιτεχνικὲς ἐντυπώσεις στὸ πρωταντίκρουσμα τῶν θελγέτρων τῆς φύσης. Ἄν και ἡ Δις Ἰωαννίδου τυρανεῖ τὴν ἐντύπωσή της μὲ πολλὴ μελέτη, τὰ ἔργα της διατηροῦν μιὰ φρεσκάδα μοναδική — τὴν ψυχικὴ της διάθεση.

Ἄπ' τὰ καλλίτερα ἔργα ποῦ ξεχωρίσαμεν εἶναι δυὸ τῆς Κεφαλῆνας ἀρ. 18 καὶ 20. Ἔχουνε ἀρμονία χρωματικὴ καὶ ἀρχιτεκτονικὴ ἐπίζηλη· δίνουν μιὰ συγκίνηση αἰσθητικὴ πολὺ ἰκανοποιητικὴ.

Τὸ ταμπλὼ ἀριθμ. 31 «Παλαιὰ ἐκκλησία τοῦ Μυστρά» εἶναι δουλεμένο μὲ εὐχέρεια καὶ ἔχει συγκρατημένο λυρισμό. Ἡ δις Ἰωαννίδου ἔχει καὶ πολλὴ μέριμνα τῆς λεπτομέρειας. Ὁ ἀριθμ. 24 «Καλύβη τοῦ Μοντενέγρου, Κέρκυρα», ἔχει μιὰ φινέτσα στὴν ἐκτέλεση μοναδική.

Ἡ καλλιτέχνηδα ἐκθέτει καὶ φιγοῦρες — ἓνα πορτραῖτο — τὸ ἄλεσμα τοῦ καφέ — κεφαλὴ — ὁ λουστρός — ὁ γοπατζῆς — ἡ Ἑλληνοπούλα. — Ἐμεῖς τὴν προτιμοῦμε στὸ τοπιό.

Ἡ Δις Ἰωαννίδου μᾶς παρουσιάζει καὶ μιὰ κουρτίνα μὲ δικὸ της βυζαντινὸ σχέδιο, ἀξιόλογα ἐργασμένη*.

A.T.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

ΜΙΧ. Α. ΡΟΔΑ «*Ἡ ὄργη τοῦ δάσους*», τρίπρακτο κοινωνικὸ δράμα. Ἀθήναι, Τύποις Ἐρμού 1929.

Τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ κ. Ροδά πρωτοπαίχτηκε στὸ θέατρο Κοτοπούλη στὶς 23 Σεπτεμβρίου 1927. καὶ τώρα τυπώθηκε σὲ βιβλίον. Σ' ἓνα ὥραϊο ἑλληνικὸ νησί ὅπου ὅπως πάντα ὑπάρχουν καὶ οἱ διαμάχες τῶν πολιτευομένων καὶ ἡ πεισματάρικη πάλη τῶν ἀντιθέτων σὲ φρονήματα ἀσπῶν, κρατᾷ τὴν ἀρχὴν στὰ χέρια του, — ὅταν ἀρχίζει τὸ ἔργο — ὡς πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ὁ Ζάρκας. Μιὰ μεγάλη συμφορὰ ἀπειλεῖ τὸ νησί: Ἐνας γιατρός, ὁ Στρατῆς, μὲ μόρφωση καὶ νέες ἰδέες ὑποστηρίζει τὴ γνώμη νὰ στηθεῖ σανατόριο γιὰ τοὺς φυματικούς σ' ἓνα βουνὸ τοῦ νησιοῦ ποῦχει ἓνα θαυμάσιον δάσος, τὸ δάσος τοῦ Ἀράπη. Κατὰ μεγάλο μέρος τὸ δάσος αὐτὸ ἀνήκει στὸν Πρόεδρο Ζάρκα ποῦ μόλις τὸ μαθαίνει γίνεται θηρὸ μονάχου καὶ κατορθώνει νὰ ἐνωθεῖ μὲ τοὺς ἀντιπάλους του καὶ ἐχθρούς του, στοὺς ὁποίους λέει ὅτι μὲ τὸ σανατόριο κινδυνεύει ὅλη ἡ πολιτεία ἀπτὴν τρομερὴ ἀρρώστια. Στὴν πρώτη πράξη ὁ Ζάρκας ἔχει μιὰ μεγάλη συζήτηση μὲ τὸν γιατρό. Ὁ Στρατῆς προσπαθεῖ νὰ τὸν πείσει ὅτι κίνδυνος δὲν εἶναι τὸ σανατόριο ἀλλὰ σωτηρία — τόσοι ἀρρωστοὶ σγοπεθαίνουν μὲς στὰ ἀνθυγιεινὰ τους σπίτια — καὶ ὅτι πρέπει κι' αὐτὸς νὰ βοηθήσει γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ. Ὁ Ζάρκας ἐναντιώνεται μὲ ἐπιμονή, ὅπου στὸ τέλος ὁ γιατρός τοῦ λέει ὅτι τὸ διάταγμα δημοσιεύτηκε καὶ ὅτι τὸ δάσος ἀνήκει πιά στὸ σανατόριο. Ὁ Ζάρκας ὁρμᾷ νὰ τὸν πνίξει· στὶς φωνὲς μπαίνει ἡ κόρη του Λέλα ποῦ ἔχει μιὰ συμπάθεια μὲ τὸν γιατρό. Ὁ διάλογος εἶναι καλός. Ἀκολουθεῖ μιὰ συνομιλία γιατροῦ καὶ Λέλας. Ὁ γιατρός τὴν ἐγκαρδιώνει γιὰ τὸ ἔργο του πρὸς τὸ ὅποιο στὴν ἀρχὴ αὐτὴ φαίνεται δισταχτικὴ. Τῆς δείχνει τὸν πόνο τῶν ἀρρώστων, τῆς